

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
ZA TELEVIZIJO VAŠ KANAL NOVO MESTO
(Terme Čatež, 14. februar 2008)

SLOBODAN JOVIČ: Predsednik vlade Janez Janša, vlada je po slabih dveh letih znova obiskala Posavje. Kakšna je ocena videnega? So se stvari od zadnjega obiska spremenile na bolje?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, vlada je v prvem krogu obiska v slovenskih regijah bila tukaj marca leta 2006. Od takrat naprej se je regija razvijala hitreje, kot pa je bil nek povprečen tempo razvoja ostale Slovenije, kar seveda pomeni, da je razvojne priložnosti dobro izkoristila. Statistika kaže, da se je v tem obdobju pomembno povečalo število gospodarskih subjektov, da se regija po povprečni neto plači recimo, kar je za ljudi zelo pomemben pokazatelj, prebila tam na 23 odstotkov slovenskega povprečja. Brezposelnost se je zmanjšala v teh dveh letih za več kot 20 odstotkov in tudi povpraševanje po delavcih v začetku letošnjega leta, kar ni povsod temu tako, je v tej regiji naraslo za približno 10 odstotkov. V tem času je bilo v regijo pripeljanih tudi nekaj večjih razvojnih projektov. Tisti, ki so bili že prej tam, kot recimo izgradnja hidroelektrarn na Srednji in Spodnji Savi, so se pospešili in dorečenih je bilo nekaj pomembnih zavez v zvezi s projekti, ki so dolgoročnega značaja, na primer iz področja energetike in infrastrukture.

SLOBODAN JOVIČ: Če nadaljujem prav pri slednjem. Iskanje lokacije odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke je v tem trenutku v domeni samo dveh posavskih občin: Krško in Brežice. Gre za neko malo vojno med sosedoma, konec koncev v igri je veliko denarja. Koliko držijo govorice, ki se nekako pojavljajo v zadnjem času in so vse glasnejše, da bo vlada potrdila lokacijo v občini Krško?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ta problem je potrebno rešiti. V vsakem primeru moramo najti to lokacijo. Postopki tečejo že zelo dolgo. Po svoje je to razumljivo, nihče ne želi nikomur vsiljevati nekih rešitev. Trenutno je najbližje lokacija v Krškem, najbližje odobritvi lokacije v Krškem. Ravno zdaj je čas razgrnitve projekta. V kolikor bodo odzivi ugodni, v kolikor se bo občina odločila dokončno formalno za to ponudbo, potem lahko vlada sprejme lokacijski načrt v jeseni letošnjega leta, kar v bistvu pomeni zeleno luč za izvedbo tega projekta. V kolikor se to ne bi izšlo, so na voljo tudi druge možnosti, ki pa so postopkovno gledano ali pa časovno gledano bolj oddaljene, med drugim tudi druga najboljša, ki je v občini Brežice.

SLOBODAN JOVIČ: Ja, vendar lokalne politike pravijo, da ni dovolj, da se odločijo samo oni, ampak potrebno je, da svojo odločitev pove tudi vlada.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, zagotovo. Ampak vlada ne bo vsiljevala neke lokacije lokalnemu okolju, če je to okolje proti. Se pravi, mora biti najprej zadoščeno temu pogoju in tudi potem, ko bo šlo za recimo temu nadomestila ali pa za kompenzacijo za takšno lokacijo, bo potrebno iskati rešitve, ki bodo to kompenzacijo pravično porazdelile, tako da bodo zagotovo tisti, ki bodo najbližje -

prebivalci, dobili ustrezno odškodnino v takšni ali drugačni obliki, ampak neposredno in da bo tudi, ko gre za recimo temu širši krog, upoštevano neko pravično načelo razdalje, oddaljenosti in se ne bo stvar zaustavila na občinski meji.

SLOBODAN JOVIČ: Gospodarsko središče Feniks je projekt, ki veliko obeta. Še večja pa so pričakovanja ljudi, ki živijo ob letališču Cerklje ob Krki. Kaj lahko ljudje dejansko pričakujejo od tega projekta?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre predvsem za sinergijo recimo temu naravnih ali pa infrastrukturnih danosti. Malo lokacij je v državi, kjer imate zraven avtocesto, letališče, mejo, glavno mesto sosednje države v praktično neposrednem dosegu, železniško povezavo blizu, v perspektivi tudi priključek tretje razvojne osi, se pravi še ene pomembne infrastrukturne povezave nekje v regiji vsekakor in seveda takšne točke je potrebno izkoristiti, še posebej za logistične storitve. To je zagotovo neka priložnost, ki regiji prinaša v prihodnje razloge za optimističen pogled na prihodnost. Letališče je v tem primeru prednost in z neko dobro kombinacijo uporabe za državne namene oziroma za vojaške namene in za civilne namene, kar ni problem glede na standarde, se stvari lahko tako uredijo, da je to v zadovoljstvo vsem.

SLOBODAN JOVIČ: Občina Brežice je na nedavni seji občinskega sveta pripravila dodatne zahteve za pogovor z vlado. Tukaj gre za vprašanja s področja komunalne infrastrukture, obnove cest, čistilne naprave. Dodatne zahteve so kar visoke. Gredo v višino 20 milijonov evrov. Bo vlada dala zeleno luč tem dodatnim zahtevam?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Težko govorim o številki, ampak veliko teh problemov je bilo obravnavanih v času tega obiska vlade in tudi rešenih - nekateri protokoli so bili podpisani, tako da smo pač blizu neke situacije, ki ji lahko rečemo usklajeno stanje.

SLOBODAN JOVIČ: Projekt cestne povezave, tako imenovana tretja razvojna os, ki bo povezovala od Koroške, potem preko Štajerske, Posavja, Dolenjske, je bil pompozno najavljen. Pa vendar v zadnjem času - vsaj v Posavju - je moč opaziti, da se kaj veliko ne dogaja. Celó se dobiva občutek, da so aktivnosti popolnoma zamrle. Kje so razlogi za to?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, zadeva ni zamrla. Končno je živa že dve desetletji pravzaprav. Problem je, da se doslej, do tega prvega obiska vlade leta 2006, kaj veliko tukaj ni dogajalo. Šele takrat, po tem obisku so se stvari začele dogajati in trenutno poteka razprava o tem, kje umestiti traso v prostor. To je ena od ključnih odločitev. Če upoštevamo vse relacije, je bolj pomembna od same izgradnje. Sama izgradnja je v bistvu najmanjši problem, gre samo za tehniko in način financiranja. Od tega kje bo trasa šla, kako jo umestiti, tako da bo najmanjša škoda za okolje in da bodo vsi pozitivni učinki maksimalni, od tega je pa veliko odvisno. In zdaj smo pač v tej fazi. Kar se tiče možnosti ali pa realnega datuma začetka gradnje na celotni trasi te tretje razvojne osi pa je to odvisno od usklajenosti lokalnega okolja. Tam kjer bo prej usklajeno, tisti odseki, ki bodo prej umeščeni v prostor, kjer bo prej možno narediti državni lokacijski načrt, tam se bo prej začelo graditi in prej bodo pač te stvari rešene.

SLOBODAN JOVIČ: Pokrajinska zakonodaja je eden ključnih projektov v mandatu te vlade. V državnem zboru je padla. Kaj to pomeni za Slovenijo v njenem prihodnjem razvoju? Ali ocenjujete, da obstaja sploh realna možnost, da bi se do jesenskih parlamentarnih volitev zgodil še kakšen drastičen preobrat pri paketu pokrajinske zakonodaje?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je možno, vendar samo pogojno oziroma v primeru, če bi prišlo do takšnega pritiska od spodaj, da bi to prepričalo vsaj pet, šest opozicijskih poslancev, da bi

podprli ta zakon, kajti potrebujemo dvotretjinsko večino za sprejem ključnega zakona. Opozicija se je strinjala s predlogi rešitev, zakone smo usklajevali prej, preden jih je obravnavala in sprejela vlada. 6. aprila lanskega leta smo imeli zadnji pogovor z vsemi opozicijskimi strankami. Strinjali so se tudi s številom 14, nobenega problema ni bilo. Premislili so si tik pred glasovanjem. Ne bom se spuščal v njihove razloge, dejstvo pa je, da je to bila škodljiva odločitev, da je bila to ključna odločitev, pri kateri bi lahko opozicija dejansko dala svoj delež, ker brez nje se te rešitve ne more sprejeti v tem mandatu. Žal so prevladale neke politične kalkulacije. Če bi Slovenija recimo, špekuliramo, ilustrativno pred desetimi leti dobila pokrajine, potem se danes ne bi pogovarjali o tretji razvojni osi, ki jo umeščamo v prostor, ampak bi bila več ali manj narejena, ker bi zagotovo pokrajine, ki so močan inštrument, takšno rešitev realizirale oziroma jo izsilile. In tudi ne bi bilo toliko problemov z usklajevanjem, če bi imeli nek pokrajinski prostor, pokrajinske organe, kjer bi se te stvari uskladile. Zdaj pa to pade nekam vmes med občine, ki so tukaj premajhne, in med državo, ki je daleč stran in tega prostora dialoga in usklajevanja ni. Tako, da v tem trenutku so pokrajine ključni razvojni inštrument, ki državi manjka, zato da bi se hitreje razvijali in da bi se tudi bolj enakomerno razvijali. Samo en podatek. V zadnjih deseti letih, za katera imamo pokrajinsko statistiko, od leta 1995 do leta 2005 se je Slovenija relativno kar solidno razvijala, vendar se je osrednji del, Ljubljana, ljubljanska regija v tem času razvila tako, da je bistveno prehitela evropsko povprečje. V tem času se je v Ljubljani dohodek na prebivalca, merjen po kupni moči, povečal za 10.000 evrov, v Prekmurju pa recimo za 3.000 evrov, v Posavju za 4.000 evrov. Kar seveda pomeni, da so se razvojni zaostanki oziroma razvojne razlike povečale. Ni drugega inštrumenta, ki bi bil uporaben za to, da se te razlike zmanjšajo in to na ta način, da se vsi hitreje razvijamo, ne pa da nekdo čaka, kot so pokrajine. Zato kolikor se bo dalo narediti in kolikor je v naši moči, bomo do konca tega mandata vložili vse napore, da poskusimo še enkrat. Vendar to brez pritiska od tistih, ki najbolj potrebujejo pokrajine, ne bo možno, ker koalicija sama nima dovolj glasu.

SLOBODAN JOVIČ: Predsednik vlade Janez Janša, ob koncu pogovora dovolite, da vam zastavim še dve aktualni vprašanji, ki nekako sta precej zanimivi v zadnjih dneh. V Sloveniji močno odmeva torkova akcija kriminalistične policije in tožilstva v vodilnih gradbenih podjetjih. Ima po vašem mnenju akcija politično ozadje? Vi ste v prvih odzivih nekako dejali, da upate na preventivni učinek te akcije.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, jaz sem preventivni učinek tega, kar je slovenska policija v sodelovanju z tožilstvom naredila včeraj, da bo to imelo preventivni učinek in da bomo slovenski davkoplačevalci zaradi te odločne akcije slovenske policije v prihodnje prihranili najmanj nekaj 100 milijonov evrov. Zdaj, čisto konkretno, glede nato, da jaz podrobnosti te akcije ne poznam, vendar pa poznam probleme, s katerimi se srečujemo na področju financiranja velikih infrastrukturnih projektov, med drugim tudi dolenjskega kraka avtoceste. Danes smo bili ponovno na tem delovnem sestanku vlade oziroma včeraj obveščeni s strani ministra za promet, da je za razpis za gradnjo pomembnega odseka južnega kraka avtoceste ponovno prišlo do situacije, ko so štirje ponudniki, se pravi štiri slovenska gradbena podjetja, ki obstajajo, dala visoko ponudbo, visoko ceno, vendar se te ponudbe med seboj razlikujejo za 500 evrov, kar po nobeni teoriji ne more biti slučaj. Se pravi, gre za neke kartelne dogovore, ki so nezakoniti in na koncu plačujejo slovenski davkoplačevalci. Ta presežek denarja pa gre potem, kot smo videli v primeru enega od teh podjetij, za lastninjenje. Ljudje, ki so prišli z aktovko v neko podjetje, so danes multimilijonarji, kar ni možno postati na normalen način s prihranki ali pa z dobrim gospodarjenjem. Problem je to, da seveda povečuje javne stroške in ustvarja zamude. Zaradi tega bo potrebno ponoviti razpis. Tisti, ki se vozijo po tej cesti, bodo še eno leto čakali v kolonah in na koncu je vse skupaj še dražje. Tako da upam, da je to, čeprav najbrž nima neposredne zveze s tem konkretnim primerom, vendarle prispevalo k temu, da bomo tudi na tem področju dobili nek normalen sistem, kjer bomo za neko storitev plačali toliko kot je vredna, ne pa 50 odstotkov več zaradi kartelnih dogovorov.

SLOBODAN JOVIČ: Za konec pogovora pa še tole vprašanje. Ali bi tudi v primeru, ko naša država ne bi predsedovala Evropski uniji kot predsednik vlade tako močno postavili hrbet in ščitili svoje ministre,

kot to počnete sedaj. V mislih imam dva ministra, zunanjega Rupla in okoljskega ministra Podobnika. Ali bi v situaciji, če bi bila le-ta drugačna, oba omenjena ministra že zamenjali?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, predsedovanje Evropski uniji načeloma seveda nič ne daje nekega alibija kateremukoli članu vlade, da bi lahko delal narobe. Res pa je seveda, da v tem času menjavati ključne ministre v vladi ni nekaj, česar bi se katerikoli predsednik vlade veselil. Ampak za ta dva oba konkretna primera seveda ni razlogov za zamenjavo, vsaj za zunanjega ministra ni ničesar, kjer bi lahko ministru očitali nezakolitost. Če bi bilo to res, bi opozicija že zdavnaj vložila interpelacija, saj jo vlagajo za vsako stvar. Ko gre za ministra Podobnika, pa smo doslej slišali eno plat zgodbe, to ki jo je predstavili računsko sodišče. Zdaj ministrstvo pripravlja odgovor. Jaz bom obe plati preučil in se bom potem na tej podlagi odločil.

SLOBODAN JOVIČ: Predsednik vlade Janez Janša, hvala lepa za pogovor.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za povabilo.